

Másnap az Ipoly-folyócska mentén elterülő és mélyebben fekvő kisebb-nagyobb füzésekben akadtam szalonkákra oly helyen, hol azelőtt híre sem volt.

Az erdei szalonka hímje nem hivalkodik a nőstényénél külön tollazattal és színe formája és súlya szerint nem lehet nemét meghatározni. Ha azonban a szalonka hosszában, a végbélig fektetjük ujjunkat, úgy — kellő gyakorlat mellett — könnyen kiérezhetjük a hímét jelző és a hasfalat belül keresztező vonalat.

Nincsen az egész földkerekségen az erdei szalonkánál zárkózottabb életű és diszkrétebb ruhájú madár és ha a vérbeli ornithologust a lepkeszerű hajnalmadár meglátása örömpírba borítja, szintúgy megélnékül a vadászember szemelke, ha az erdőknek misztikus életű hosszúcsőrű madara váratlanul kilebben és el eltűnik az erdő mélyében.

ÜBER DIE WALDSCHNEPFE (SCOLOPAX RUSTICOLA)

VON LUDWIG NOZDROVICZKY VON NOZDROVICZ

VERFASSER verfügt über reiche, 55jährige Erfahrungen auf dem Gebiete der Schnepfenjagd, besuchte während 17 Frühlinge die berühmten Schnepfenjagden an der Save und die Domänen der Grafen Jankovich bei Daruvár, Sirac und Uljaniki. Die ersten über den Karst herüberkommenden Frühjahrszügler sind mager, die späteren wohlbeleibt, da dieselben bereits ein wohlgedeckter Tisch wartet. Der Gewichtsunterschied variiert bis 100 g. Während des Herbstzuges ist ein

Gewichtsunterschied bei den Altvögeln nicht bemerkbar. Im Frühlinge ziehen die meisten gegen den Wind. Verfasser konnte während seiner zahlreichen nächtlichen Anstände bei Mondschein nie mehr als 3—5 Schnepfen — dem ♀ folgende ♂♂ — in einer Gesellschaft ziehend sicher beobachten. Bekanntlich verläuft der Herbstzug viel langsamer als der Frühjahrszug und Verfasser konnte bloss einmal, am 14. Oktober 1922 bei Bernece 31 einzeln hoch in der Luft von den Bergen herabkommende, ziehende Schnepfen beobachten, welche die Täler auffallend rasch durchquerten und nach Süden dem Ipoly-Flusse zustrebten.

APRÓ KÖZLEMÉNYEK — KURZE MITTEILUNGEN

Reminiscenciák Herman Ottóról. 1863-ban Kőszeg városában töltöttem édesanyámmal vakációt, nagybátyám chernelházi Chernel Kálmának ősnemesi házában, aki édesatyja volt a mi felejthetetlen Chernel Istvánunknak. Ő maga is kedvelte és foglalkozott a madarakkal. Ugyanaz időben volt egy fotográfus Kőszegen, Herman Ottó volt a neve. Chernelék házában tanulta megszeretni a madárvilágot. Innen indult ki az elhatározása, szeretete, vasszorgalma, hogy kiképezze magát úgy az ornithológiában, valamint a természettudomány összes ismereteiben. Emlékszem, hogy Chernelék családi körében talán már akkor, de mindenesetre valamivel később is hallottam, mennyire kedveli »az a fotográfus« a madarakat. Körülbelül 12 év múlva, mikor ő a halászat monográfiájának szolgálatában nagy kutatásait, megfigyeléseit tette, vagy két hónapig családi házunk szeretett vendége volt Velencén. Megboldogult két idősebb fivéremmel áhíthatosan csüngtünk az Ő szaván, az Ő éles, természetbe

Erinnerungen an Otto Herman. 1863 verbrachte ich mit meiner Mutter die Ferien im altadeligen Hause meines Onkels, Koloman Chernel von Chernelháza, Vater unseres unvergesslichen Stephan v. Chernels zu Kőszeg. Zur selben Zeit lebte dort ein Photograph, Otto Herman war sein Name. Im Hause der v. Chernels — Koloman von Chernel interessierte sich ebenfalls für die Vogelkunde — lernte Herman die Vogelwelt lieben. Hier fasste er den Entschluss, sich der Ornithologie und den übrigen Naturwissenschaften zu widmen. Ich erinnere mich bereits damals, oder etwas später im Familienkreise der v. Chernels von dem grossen Interesse zur Vogelwelt »dieses Photographen« gehört zu haben. Etwa 12 Jahre nachher, als er für sein grosses Werk über die ungarische Fischerei Beobachtungen sammelte, war er etwa 2 Monate ein lieber Gast unseres Familienhauses zu Velence. Mit meinen verstorbenen älteren Brüdern lauschten wir andächtig seinen Worten und bewun-

belátó tekintetén és zászlóként lobogó, már akkor fehéredő haján. Természetesen a Velencei-tó halásznépségével együtt mi is a legnagyobb készséggel adtunk felvilágosításokat a tó szabályozatlan részleteiről, azoknak és a halásznépségnek helyi érdekű kifejezéseiről. Nemsokára úgy ő, mint Lajos bátyám is bekerültek a parlamentbe. Mindketten a függetlenségi párthoz tartoztak. Kettőjük között benső barátság és megértés létesült. Lajos bátyám országoshírű, közkedveltségű humorral rendelkezett. Csipkedéseivel nem kímélt sem ellenséget, sem jóbarátot. De soha senkit nem sértett meg, talán még azt is megbocsátották volna neki. Történt egy alkalommal, mikor turbulens ülések voltak, hogy Herman Ottó stiláris módosítást ajánlott. A nagy lármában alig vették észre, hogy mit beszél. Ekkor Lulu bátyám odarohant hozzája, hevesen megszorítá kezét, megölelte őt és ékes szavakban gratulált neki. Herman Ottó csodálkozva kérdezte, »de hát miért gratulálsz?« »Mert nem hallottad magadat, hogy milyen badarságot beszéltél«. Köztudomású, hogy Herman Ottó süket volt.

1891-ben nagy megtiszteltetés érte velencei otthonomat. A nemzetközi II. ornithologus kongresszus tanácskozásait Budapesten befejezván, kirándulásokat tett három csoportra oszolva. Az egyik csoport Bélyébe utazott a Duna-Dráva sarkába, Frigyes főherceg nagykiterjedésű moszaras pagonyait tanulmányozandó. A második csoport a Kisbalatonra szállott, hol herceg Festetich volt a gazdájuk. A harmadik Herman Ottó vezetésével házamat szerencséseltette. Közöttük volt a három nagy vezető nemzet akkori első ornithologusa, úgymint: Mr. Sharpe Angliából, M. d'Hamonville Franciaországból, v. Homeyer Németországból, a nagy Brehmnek úgyszólván folytatása és még sokan mások. v. Homeyer azután még kilenc éven keresztül, évenként májusban felkeresett otthonomban minket. Elragadtatva a Velencei-tónak és környékének az akkoriban még rendkívül gazdag madárvilágától és madárdalától. Az említett kirándulás alkalmával láhattam azt a nagy tiszteletet, amellyel a nemzetek tudósai adóztak a mi felejthetetlen Herman Ottónknak. Még valamit erről a kirándulásról: Herman Ottó oldala mellett ott tűnt fel először Chernel István, mint a nagy tudósak hűséges famulusa, később segítő, megfigyelő, megfigyeléseiben majdnem utolérhetetlen szorgalmú és teljesen megbízható barátja. Majd később részint nálam, részint a dinnyési megfigyelőponton sokszor és sokat együtt működtek. Herman Ottónak a természet minden rejtett titkaiba belátó szeme a tudományak annyi kincsével gazdagította a magyar szakirodalmat, hogy azzal már önmagának is emléket állított aere perennius. Maradjon dicső emléke, maradjon az Ő budító szelleme sziveinkben vésvé mindenkorra!

MESZLENY PÁL.

derthen seinen Scharfblick, mit dem er die vielen Rätsel der Natur zu entziffern suchte und gaben ihm, wie auch das Fischervolk des Velenceer Sees, bereitwilligst Auskunft über die noch nicht regulierten Teile dieses Sees und über die sprachlichen Eigentümlichkeiten, deren sich die Fischer der dortigen Gegend bedienen. Bald darauf wurden Herman und mein Bruder Ludwig zu Landtagsabgeordneten gewählt. Beide gehörten der Unabhängigkeitspartei an. Innige Freundschaft und Verständnis verknüpften sie. Mein Bruder Ludwig war ein allbekannter und beliebter Humorist. Seine Spöttereien schonten weder Freund noch Feind, ohne zu verletzen. Eines Tages, während einer stürmischen Sitzung, empfahl Herman im Parlament eine stilistische Änderung. Im grossen Lärm wurde er kaum verstanden. Da lief mein Bruder zu Hermann, drückte ihm die Hand, umarmte ihn und gratulierte. Herman fragte ihn verwundert: »Warum beglückwünschst Du mich eigentlich?«. »Weil Du nicht hörtest, welch einen Unsinn Du gesprochen hast«. Bekanntlich war Otto Herman schwerhörig.

1891 wurde meinem Heim zu Velence eine grosse Ehre zuteil. Die Teilnehmer des II. Internationalen Ornithologen-Kongresses in Budapest besuchten nach Schluss der Sitzungen in 3 Gruppen geteilt verschiedene Gegenden des Landes. Die eine Gruppe reiste nach Bélye, in den Donau-Drava-Winkel, um in den grossen Sumpfwäldern Erzherzog Friedrichs Beobachtungen anzustellen. Eine andere Gruppe besuchte als Gast Herzog Festetichs den kleinen Plattensee. Die dritte Gruppe beehrte unter Führung Otto Hermans mein Haus mit einem Besuche. Darunter waren die damaligen ersten Ornithologen der drei führenden Nationen: Mr. Sharpe aus England, d'Hamonville aus Frankreich, v. Homeyer aus Deutschland und noch viele andere. v. Homeyer besuchte uns dann noch 9 Jahre lang, jährlich im Mai, begeistert von dem damals noch überaus reichen Vogelleben des Velenceer Sees und Umgebung. Während des erwähnten Besuches konnte ich beobachten, mit welcher Hochachtung die Gelehrten unseren unvergesslichen Otto Herman umgaben. Nun noch etwas über diesen Ausflug. An der Seite Otto Hermans trat dort zum erstenmal Stephan v. Chernel hervor, als treuer Famulus des grossen Gelehrten, später sein Mitarbeiter, eifrigster Beobachter und vertrauter Freund. Später arbeiteten beide öfters bei mir oder in Dinnyés zusammen. Der Scharfsinn Otto Hermans, mit dem er die Natur zu betrachten pflegte, bereicherte mit so vielen wissenschaftlichen Schätzen die ungarische Fachliteratur, dass er sich damit auch selbst ein aere perennius setzte. Möge sein glorreiches Andenken und sein grosser Geist in unseren Herzen fortleben immerdar!

PAUL V. MESZLENY.

A gerle (*Streptopelia turtur turtur* L.) szólása. Megfigyeléseim szerint a gerlének többféle szólása van. Különösen három típus tűnik fel. Az elsőnél egy nyújtott tag után két feleolyan rövid, gyorsütemű következik ekképen: kruú, kru=kru; kruú, kru=kru. A másodiknál szintén nyújtott hang a kezdő s ezt követi két valamivel rövidebb, de különálló tag: kruú, krú, krú; kruú, krú, krú. A harmadik hasonló a másodikhoz, de négytagú: kruú, krú, krú, krú; kruú, krú, krú, krú.

Nagyritkán hallható még egy érdekesebb, szinte kerregő szólás, amelyet így lehet lebetűzni: krr, krr, krr. Valószínűleg a pázás izgalma váltja ki.

Az első helyen említett típus magasabb hangú, mondhatnók tenorszínezetű, míg a második és harmadik sorban említettek mélyebbek és lágyabbak.

A gerle bűgása megérkezésétől egészen az augusztus második felébe benyúlva hallható. Csak szeptemberben szoktak némák lenni a még itt időzők.

A szólás típusai változtatják egymást, de egy időben is lehet hallani mind a hármat.

Ha jól megfigyeljük a házi galamb nőtényét, azt tapasztaljuk, hogy bosszúságában épp úgy burukkolni kezd, mint a hím.

Nem egyszer hallottam egy jól ismert nőtény galambunkat így szólni, amikor az udvaron csirkék támadtak rá, s azokat akarta szárnyaleresztve elkergetni.

Az a gondolatom támadt, nem bűg-e időnként a nőtény gerle is, s nem az utóbbi szólása különbözik-e a típusok egyikében a hímétől?

A szabadban nem lehet megkülönböztetni a hímgerlét a nőténytől. Gyakori madár lévén, kisebb területen is több pár költ, ami még jobban megnehezíti a megfigyelést. Csak fogságban tartott és ivar szerint megjelölt párok gondos szemmel tartásával lehetne eldönteni a kérdést.

Kívánatos volna, ha azok, akiknek módjukban van idevágó tapasztalatokat gyűjteni, közölnék az eredményt.

DR. DORNING HENRIK.

A nagy póling (*Numenius arquata* L.) újabb fészkelése Magyarországon. A »Kócsag« 1928. évi őszi számában megírtam a nagy póling Magyarországon való első fészkelését. Közleményem az ornithologusok körében nagy feltűnést keltett, annál is inkább, mivel oly közismert nagyobb madárról van szó, melynek problémája állandóan kísértett s mellyel már irodalmilag is foglalkoztak.

1929. évi május hó 24-én Székesfehérvárott újra megtaláltuk a nagy póling nemcsak teljes fészkaljban levő tojásait, hanem egy finomszimátú vadászeb segítségével 3 db két-három-

Das Rufen der Turteltaube (*Streptopelia turtur turtur* L.). Nach meinen Beobachtungen sind der Turteltaube mehrere Rufen eigen. Man kann besonders 3 Gruppen unterscheiden. Einmal folgen nach einem gezogenen Ton zwei halb so kurze, schnell ausgestossene Töne: kruú, kru=kru; kruú, kru=kru. Die zweite Gruppe wird ebenfalls mit einem langgezogenen Ton eingeleitet, worauf zwei etwas kürzere, doch selbständige Töne folgen: kruú, krú, krú; kruú, krú, krú. Die dritte Gruppe ähnelt der zweiten, doch besitzt sie vier Töne: kruú, krú, krú, krú; kruú, krú, krú, krú. Sehr selten hört man noch einen rauheren Ruf, der wie: krr, krr, krr klingt. Wahrscheinlich wird er durch die Erregung in der Paarungszeit hervorgebracht.

Die zuerst aufgeführte Rufform besitzt eine höhere Tonlage, man könnte sagen, sie habe einen tenorartigen Klang, während die beiden anderen Rufformen tiefer und weicher ertönen. Das Girren der Turteltaube hört man von ihrer Ankunft bis in die zweite Hälfte des August, im September aber verstummen die noch hier gebliebenen.

Die Rufformen wechseln miteinander ab, doch kann man auch alle drei zu gleicher Zeit hören. Bei genauem Beobachten der Haustaube bemerken wir, dass das Weibchen im Zorn ebenso ruckst, wie der Tauber. Ich hörte mehrmals dieses Rucksen von einer mir bekannten Täubin, wenn sie im Hofe von den jungen Hühnern angegriffen wurde und sich mit hängenden Flügeln zur Wehre setzte.

Mir kam der Gedanke, ob nicht zeitweise auch das Turteltaubenweibchen girt und ob nicht die eine Rufform dem Weibchen angehört. Im Freien kann das Turteltaubenmännchen vom Weibchen nicht unterschieden werden. Als häufiger Vogel brüten oft mehrere Paare nicht weit von einander, was die Beobachtung noch mehr erschwert. Die Frage könnte an gefangen gehaltenen und geschlechtlich gezeichneten Paaren entschieden werden. Es wäre wünschenswert, wenn Beobachter, die über diesbezügliche Erfahrungen verfügen, ihre Ergebnisse mitteilen wollten.

DR. HEINRICH DORNING.

Abermaliges Brüten des grossen Brachvogels (*Numenius arquata* L.) in Ungarn. Im vorigen Jahrgang des »Kócsag« berichtete über das erstmalige Auffinden eines Nestes des grossen Brachvogels in Ungarn. Meine Mitteilung erregte in Ornithologenkreisen Aufsehen, um so mehr, da das etwaige Brüten dieses allbekanntesten Vogels im Lande die Beobachter ständig beschäftigte. Am 24. Mai 1929 fand ich bei Székesfehérvár nicht nur abermals ein vollständiges Gelege, sondern unter Mithilfe eines Jagdhundes mit feinem Spürvermögen auch 3 etwa 2—3 Tage alte Junge dieses Vogels. Diese für Ungarn

napos fiókáit is. Ezeket a Magyarországon első nagy pólingfiókákat a Magyar Nemzeti Múzeumnak adományoztam.

Fészekhagyó, pelyhes kicsinyeit a már $\frac{1}{2}$ m magasra is megnőtt fűben emberi szem alig lelte volna meg. A szülők jajgató sírással félrevezetik a keresőt, majd itt, majd ott szállnak le és tojásaikra órák hosszáig sem ülnek. Ha az első felreppentésben irányt tévesztünk, majdnem kárba veszett aznapi keresési fáradozásunk.

A szokatlanul hosszú, hideg tél után kellemetlen, esős tavasz következett; ott, ahol a múlt évben mocsarak terültek el, ezidén tó hullámozott. Sirály és gémfalkák lepték el a tájat. A víz lefolyása nagyon lassan ment. Ez a körülmény lehetlenné tette madaram felkutatását. Csak hetek múlva léphettünk komoly akcióba a felkeresést illetőleg, amidőn is megállapítottam, hogy körzetemben a nagy póling 6—7 párban fészkel.

Ugyanezen időben Csór (Fehér m.) vidékéről egy darab elzárult tojást szereztem, melyet szintén gyűjteményemben helyeztem el.

RADETZKY DEZSŐ.

Légykapók a fekete bodza bogyóin. F. é. augusztus havában többször figyeltem meg kertemben a szürke, örvös és kis légykapót, amint a fekete bodza érett fürtjei fölött röpködött és lakmározott. DR. SZALÓKI NAVRATIL DEZSŐ.

Barátkeselyű (Aegypius monachus L.) Igló határában. 1929 május 14-én az iglói Márkusforrás völgyében az erdőör száraz fáról egy barátkeselyűt lőtt.

A fát körülröpdöső madarak lármája hívta föl figyelmet a keselyűre. Öreg példány volt, leköpött karmokkal. Kiterjesztett szárnyának mérete 270—280 cm, súlya 7.5 kg. A kitömött barátkeselyű Klein Károly iglói építész birtokában van.

GRESCHIK VIKTOR.

Falco subbuteo L. decemberben. A diósberényi iskola udvarában december elején egy nagyon lesoványodott kabasólymot találtak holtan.

VITÉZ LOKCSÁNSZKY ANDRÁS.

Vékonycsőrű lúd a Hortobágyon. A Hortobágyon, a vékonycsőrű lúd (Anser neglectus Suschk.) egykori tömeges áttelelési helyén ez év november első harmadában 2 ilyen ludat lőtt gróf Károlyi István.

Az egyik példány fiatal madár volt.

ÓRY SÁNDOR.

Jeges búvár (Colymbus immer Brünn.) a Balatonon. December 15-én Balatonkenesén jeges búvárt lőttek.

ÓRY SÁNDOR.

ersten Jungen übergab ich als Beleg der ornithologischen Sammlung des Ungarischen Nationalmuseums. Die Dunenjungen waren im bereits 0.5 m hohen Grase schwer aufzufinden. Die schreienden Eltern führen den Suchenden irre, lassen sich bald hier, bald dort nieder und gehen Stunden lang nicht aufs Nest. Wenn wir uns nicht gleich beim ersten Aufstöbern die Stelle genau merken, so kann unsere ganze Tagesarbeit resultatlos verlaufen. Nach dem ungewöhnlich langen und kalten Winter folgte ein regnerischer Frühling; wo im vorigen Jahre der Boden sumpfig war, befand sich dieses Jahr ein See. Möwen- und Reiherschwärme bevölkerten die Gegend. Der Abfluss des Wassers ging sehr langsam von statten. Dieser Umstand vereitelte das Aufsuchen des Vogels. Nur mehrere Wochen später konnten wir ernsthaft mit dem Aufsuchen beginnen und ich konnte feststellen, dass 6—7 Paare des grossen Brachvogels in der Gegend brüteten. Gleichzeitig erhielt ich aus der Gegend von Csór (Kom. Fehér) 1 faules Ei, welches sich jetzt ebenfalls in meiner Sammlung befindet.

DESIDER RADETZKY.

Fliegenfänger auf den Beeren des schwarzen Hollunders. Im August d. J. konnte ich in meinem Garten öfters den Grauen-, Halsband- und Zwergfliegenfänger über den reifen Beerenbüscheln des schwarzen Hollunders rüttelnd und naschend beobachten. DR. DESIDER NAVRATIL V. SZALÓK.

Kuttengeier (Aegypius monachus L.) bei Igló erlegt. Am 14. Mai 1929 schoss ein Waldheger im Markusbrunnental bei Igló von einem dürr Baum einen Kuttengeier herab.

Er wurde durch Vögel, die den Baum schreiend umflatterten, auf den Vogel aufmerksam gemacht. Es war ein altes Exemplar mit abgeriebenen Krallen. Flügelspannung 270—280 cm, Gewicht 7.5 kg. Der Kuttengeier befindet sich jetzt ausgestopft im Besitze des Architekten Karl Klein in Igló.

VIKTOR GRESCHIK.

Falco subbuteo im Dezember. Im Schulhofe zu Diósberény wurde anfangs Dezember ein sehr abgemagertes Exemplar des Baumfalken verendet aufgefunden.

ANDREAS VON LOKCSÁNSZKY.

Zum Vorkommen der Suschkingans auf dem Hortobágy. Im ersten Drittel des November d. J. erlegte Graf Stephan Károlyi 2 Suschkingänse (Anser neglectus Suschk.) auf dem Hortobágy, dem bekannten und einst viel zahlreicher besuchten Überwinterungsquartier dieser Gänse.

Das eine Exemplar war ein junger Vogel.

ALEXANDER ÓRY.

Eisseetaucher (Colymbus immer Brünn.) am Plattensee. Am 15. Dezember d. J. wurde bei Balatonkenese ein Eisseetaucher erlegt. ALEXANDER ÓRY.

A kis sárszalonna (*Lymnocyptes minimus* Brünn.) áttelelése. Az idei enyhe télen ismét áttelel a kis sárszalonna hazánkban. December 24-én Hortról (Heves m.) kaptam egy példányt kitömésre. *Cerva Frigyes* közlése szerint a budapesti Állatkert is kapott élő példányt a tél folyamán.

BÁRÁNYOS JÓZSEF.

Földön éneklő erdei pinty. Július második felében Lócse egyik sétaterén többször figyeltem meg egy erdei pintyet, amely állandóan a sétater egyik útján ülve énekelt, ahelyett, hogy mint rendesen a fákról hallatta volna ütemes dalát.

DR. GRESCHIK JENŐ.

A sárgafejű királyka fészkel a Lócse—Lublói-hegységben. F. é. augusztus 6-án a Lócse—Lublói-hegység Csurkov nevű völgyében magas lucfenyőn látszóval 5 fiatal sárgafejű királykát pillantottam meg, melyeket az öregek szorgalmasan etettek.

DR. GRESCHIK JENŐ.

Petényi fakókeselyűje még ma is megvan. Az 1929 október havában Boroszlóban megtartott ornithologiai ünnepély alkalmával Gottschalk P., a cötheni Naumann-Múzeum igazgatója arról értesített, hogy a Naumann madártani munkájából és Petényi hátramaradt ornithologiai irataiból ismert fakókeselyű, melyet kétszer fenyegtetett a vízbefúlás veszedelme, még ma is megvan kitömött állapotban a cötheni Naumann-Múzeumban. A keselyű története röviden a következő: 1835-ben fiókakorában a Klisszura-szikláról (Kazán szoros) esett a Dunába. Munkások kihalászták és elvitték Vásárhelyi mérnökhöz, aki fölnevelte. Azután gróf Széchenyi Istvánhoz került, aki Naumannak szánta és végül egy üres hordóban elküldte Petényihez Pestre. Útközben annyira megrongálódott tollazata, hogy Petényi csaknem két évig tartotta elevenen, míg új tollazatában kitömésre alkalmassá vált. A kitömött keselyű az 1838-iki pesti nagy árvíz alkalmával, amikor Petényi lakása is összedült, a ház törmeléke alá került. Már azt hitték, hogy elpusztult, de a romok eltakarítása után a keselyű ép állapotban, csak átázva került ki a törmelék alól, mert a keresztbe fordult gerendák megmentették a szétnyomástól. Gondos szárítás után azután végre szerencsésen megérkezett Naumannhoz.

DR. GRESCHIK JENŐ.

***Lymnocyptes minimus* (Brünn.) überwinternd.** Im diesjährigen gelinden Winter überwintern wieder Zwerg-Sumpfschnepfen in Ungarn. Am 24. Dezember 1929 J. bekam ich aus Hort (Kom. Heves) ein Exemplar zum Ausstopfen. Friedrich Cerva teilt mit, dass auch dem Budapester Tiergarten ein Exemplar zugeliefert wurde.

JOSEF BÁRÁNYOS.

Auf dem Erdboden schlagender Buchfinke. In der zweiten Hälfte des Juli d. J. konnte ich in einer öffentlichen Anlage der Stadt Leutschau öfters ein Buchfinkenmännchen beobachten, das seinen aus voller Kehle erschallender Schlag stets auf einem der Spazierwege stitzend vortrug, statt, wie sonst üblich, im Gezweige der Bäume zu schlagen.

DR. EUGEN GRESCHIK.

Gelbköpfige Goldhähnchen brüten im Leutschau-Lublauer Gebirge. Am 6. August d. J. beobachtete ich im Csurkov-Tal im Leutschau-Lublauer Gebirge auf einer hohen Fichte mit dem Feldstecher 5 junge gelbköpfige Goldhähnchen, die von den Alten fleissig gefüttert wurden.

DR. EUGEN GRESCHIK.

Der Gänsegeier Petényis noch heute vorhanden. Während der ornithologischen Tagung in Breslau im Oktober d. J. teilte mir P. Gottschalk, Direktor des Naumann-Museums in Cöthen mit, dass der aus Naumanns Vogelwerk und aus den hinterbliebenen ornith. Schriften Petényis bekannte und durch zweimaliges Retten aus Wassersnot berühmt gewordene Gänsegeier sich noch heute im Naumann-Museum zu Köthen aufgestellt befinde. Die Geschichte dieses Geiers ist kurz folgende: Im Jahre 1835 fiel er als Junges vom Klisszura-Felsen im Kazán-Pass in die Donau. Arbeiter fischten ihn heraus und brachten ihn zum Ingenieur Vásárhelyi, der den Vogel aufzog. Dann kam er zum Grafen Stephan Széchenyi, der ihn für Naumann bestimmt, in einer leeren Salztone an Petényi sandte. Auf dieser Reise ruinierte er sich sein Gefieder und Petényi musste ihn fast zwei Jahre lang lebend erhalten, damit es durch neues Gefieder zum Ausstopfen tüchtig werde. Ausgestopft ereilte ihn im Jahre 1838 die grosse Überschwemmung in Pest, wobei er mit der einstürzenden Wohnung Petényis unter die Trümmer des Gebäudes kam. Man hielt ihn verloren, doch nach dem Wegräumen des Schuttes fand man den Geier unversehrt, bloss nass geworden, weil das Holzwerk sich im Sturze über ihn kreuzte und vor dem Zerquertschen schützte. Nach sorgfältigem Trocknen kam der Geier dann endlich in Naumanns Hände.

DR. EUGEN GRESCHIK.